Nro. 213.

DZIENNIK

Patryotycznych Polityków w Lwowie.

Dnia 17go Września 1796.

Gazety.

FRANCYA.

Z Paryża dnia 22. Sierpnia. Dnia 27. t. m. ma bydź obchodzona po całey Rzeczypospolitey uroczystość starców. W każdym gminawładztwie dnia tego 4. nayſtarſze i ſzczególnieyſze zalety maiące oſoby, będą prowadzone w tryumfie od dzieci i młodzieży na plac publiczny, gdzie Prezydent, po stósowney do okoliczności mowie, włoży im wieńce na głowy. Domy starców ozdobione

będą gałęziami zielonemi, a wieczorem młodzież tańcem zakończy uroczystość. — Hr *Colloredo*, lubo podług niektórych doniesień spodziewany iest do Paryża, ieszcze tu nie stanął. — Pisma publiczne piorunuią mocno przeciw artystom, ktòrzy wnosili, aby Włochy nieogałacano z Dzieł sławnych. — Przy Dworze Madryckim damy za naywiększy stróy maią teraz kokardy Francuskie.

Traktat pokoiu między Xiążęciem *Würtembergiem*, a Rzecząpospolitą naszą tey iest treści: 1mo. Wieczny pokóy i przyiaźń ma panować między obu stronami. 2do. Xiąże *Würtemberg* wyrzeka się wszelkich związków i umów przeciw Rzeczypospolitey. 3tio. Dla woysk Francuskich obwarowane iest wolne przeyście kraiami Xiążęcia. 4to. Xiąże *Würtemberg* wyrzeka się na wieki i ustępuie Rzeczypospolitey wszelkich praw do Xięstwa *Mömpelgard*, do Dominiów *Hericourt*, *Passavant*, *Hoburg*, *Rekevir i Ostheim*; słowem odstępuie wszelkich Praw do kraiów po lewych brzegach Renu. 5to. Emigranci i Xięża wygnani nie mają bydź cierpianemi w iego kraiu. 6to. Między obu stronami ma natychmiast

bydź

bydź zawarty traktat handlowy. 7mo. i 8vo. Strony obydwie przywrócą poddanym z obopólnym skonfiskowane dobra, i ieńców zamienią. 9no. i 10mo. Rzeczpospolita Batawska należy także do tego traktatu. Działo się dnia 7. Sierpnia w Paryżu.

Na Sessyi dnia 12. Sierpnia *Mailhe* znowu się odezwał z wnioskiem względem Xięży Niderlandskich, i radził, aby tam wszystkie Klasztory iuż teraz pokasowano. W tey mierze, mówił między innemi: że wcześnieysze zniesienie Mnichów byłoby zapewne wznieciło rozruchy i zamieszanie w Niderlandach; dziś zaś z podziękowaniem przyięte zostanie. To iest prawdą nieodzowną, że rostropny Rząd za wzrostem światła rozumu, łatwiey dokaże swego w opiniach religii, aniżeli ów, który używa gwałtów i przymusu. Przedaż dóbr posiadanych dotąd od mnichów, otworzy Rzeczypospolitey niewyczerpane żrzódła; ale przy tym kroku należy nayściśleyszą zachować sprawiedliwość. Los dotychczesnych właścicielów nadewszystko powinien bydź zabespieczony. Jeżeli im wyznaczycie pensye roczne, lub

Ka-

Kapitał pewny, przykuiecie ich wiecznie do oyczyzny i do swey ziemi. Zdaie się, że mnichy poniżey lat 50. liczący przestać mogą na 800. liwrach rocznie; od 50. do 70letni 1000. liwrów, a liczący przeszło 70. lat wieku swego, na 1200. liwrach. Ten proiekt ma służyć za prawidło do uproporcyonowania Kapitału. Przypuśćmy, że dla 8000. Xięży a 4000. zakonnic przyidzie wyznaczać Kapitał, tedy ten, rachuiąc po 10. od sta nie wyniesie więcey nad sto milionów; dobra Niderlandskie wartuią naymniey 1200. milionów; więc 12. częścią pozbędziemy się na wieczne czasy mozołu z głowy. Wniosek przyięto, i Rada 500. iednomyślnie zgodziła się na wieczne skasowanie mnichów i mniszek.

TURCYA.

Z *Konstantynopola dnia 25. Lipca.* Podług ostatnich doniesień z *Archipelagu* Kapiatan Basza znaydował się z swą eskadrą nie daleko wyspy *Scio.* W swey wyprawie zabrał on Kapra Maltańskiego od 24. armat i 90. ludzi, z którym te-

teraz ma tryumfalnie zawinąć do kanału. Sułtan wielkie okazał ukontentowanie dowiedziawszy się o tey zdobyczy swego faworyta. — Minister *Szwedzki w Stambule* doniósł urzędownie *Dywanowi* o zawartey świeżo Konwencyi między iego Dworem a Rossyą. Przed nieiakiem czasem Porta rozumiała ieszcze, że między temi dwoma Potencyami wybuchną kroki nieprzyiazne. Przygotowania do woyny, i roboty po arsenałach zwolniały nieco od kilku tygodni. Tymczasem *Diwan* często się zgromadza na Rady nadzwyczayne, których przedmiot iest dotąd taiemnicą, i sprawuie wiele domysłów. — Do wszystkich kommendantów miast Tureckich tak na lądzie, iak i na wyspach wydany został roskaz, aby skoro się gdzie pokaże nowy Minister Francuski, Ob: *Dubayet*, z naywiększemi honarami był przyimowany, i wyprawiany z wszelkiemi wygodami w dalszą podróż.

Przez *Triest* przyiechał tu Francuz udaiący kupca, który ma bydź przeznaczony na Konsula swey Rzeczypospolitey do *Moldawii*.

NIEM-

NIEMCY.

Od Renu dnia 17. *Sierpnia.* Piſzą z Hagi, że Pan *d'Aroujo*, który tu od roku 179 . ſprawował urząd Miniſtra Portugalſkiego, mianowany teraz zoſtał od ſwego Dworu w tem ſamym harakterze do *Paryża.* Hollendrzy mocno żałuią utraty tego męża, który w czaſie ſwego bawienia w Hadze łagodnemi i ſzlachetnemi poſtępki uiął ſobie ſerca wſzyſtkich. Jego roſtropności w oſtatnim poróżnieniu oba Narody winne ſa pomyślne wypadki. Ale też ſzczególnieyſze te iego przymioty u ſprawiedliwiaią wybór Dworu Lisbońſkiego na tak ważne Poſelſtwo do *Paryża.*

Piſma publiczne zbiiaią, teraz rozſianą wieść, iakoby *Landgraf Heſſen-Kaſelſki* oświadczył ſię z gotowością zapłacenia kontrybucyi nałożoney przez Francuzów na *Frankfurt.* I to ſię nie ſprawdza, iakoby Jenerał *Bonnard* przy wycieczce garnizonu Mogunckiego zoſtał raniony, a Jenerał *Darnaut* umarł z ran w *Frankfurcie.*

Piſzą

Piſzą z *Kopenhagi*, że dnia 9. Września flotta Duńſka oddzieli ſię zupełnie od Szwedzkiey. Dnia 21. uczuto w Danii trzęſienie ziemi tak znaczne, że w niektórych mieyſcach znaleziono mury zryſowane.

Donoſzą z *Insbruk* pod 12. Sierpnia, że niepomyślności, które trafiły armią Ceſarſką w Włoſzech ztąd oſobliwie początek ſwóy wzięły, że kolumna pod roſkazami Jenerała *Liptay* obſkoczoną i nagle przełamaną zoſtała od przewyżſzaiącey ſiły nieprzyiaciół. W tym zdarzeniu wyż rzeczony kommendant z Jenerałem *Nicolet* śmiertelnie raniony zoſtał. Te okoliczności zmuſiły Hr. *Wurmſera* cofnąć ſię do granic naſzych. Paſy Tyrolſkie należycie opatrzone zoſtały.

Rapporta woienne.

Szczegóły odnieſionego zwycięſtwa nad armią Jenereła *Jourdana* między *Schweinfurt* a *Würzburgiem* pod dniem 3. Września, w tey ſą oſnowie: w oſtatnim rapporcie wzmiankowano, że Arcy-Xiąże Karol od *Bamberga* pomykał ſwe ſiły ku *Würtzburgowi*, Feld:

Sztar-

Sztarray przeprawiwszy się dnia 2. t. m. za *Men* pod *Kintzingen*, stanął w bliskości wyż rzeczonego miasta. Fel: *Hotcze* opasał zaraz fortecę, a Feld: *Kray* zatrudniał obòz nieprzyiacielski pod *Schweinfurt*; Arcy-Xiąże Karol z resztą armii stał ieszcze w *Szwartzach*. Jenerał *Jourdan* tym czasem ruszył swą armią ku *Würtzburgowi*, i wieczorem dnia 2. uderzył na Feld: *Sztarray* i odparł go znacznie. Z takich obrotów można się było spodziewać na dzień następuiący wielkiey batalii. Feld: *Sztarray* przedsięwziął uprzedzić nieprzyiaciół, iakoż uderzył na nich dnia 3. równo ze dniem. Bitwa nadzwyczay była zacięta, i mimo naprężenie wszelkich sił, Cesarscy byliby musieli ustąpić przemocy strony przeciwney, którey udało się odnieść nieiakie korzyści, gdyby Arcy-Xiąże Karol nie był wcześnie kazał F. *Wartensleben* podwoić marsz swey kolumny, dla posiłkowania zaiętych bitwą.

Reszta w następuiącym Nrze.

(z *Dodatkiem.*)

DODATEK

DO DZIENNIKA Nro 213.

UWIADOMIENIE.

Na dniu 3cim, 4tym i 5tym przyszłego Miesiąca Października r. b. w Siedmiogrodzkim Xięstwie w wolnym Królewskim mieście Hermastadcie przez publiczną licytacyą następuiące realności w 6letnią arędowną, od dnia 1. Listopada 1796, poczynaiącą się, a z końcem miesiąca Października 1802. kończyć się maiącą possessye wypuszczone będą.

1mo. Oddzielne Prawo dawania maskowanych Balów wraz do tego przeznaczoną ozdobą Salą i Austeryą, nazwaną pod Rzymskim Cesarzem, która dla zręcznego położenia nayznakomitszą iest w Hermanstadcie na Kassno i Billiardy, sposobioną Oberżą, i którą także przy przyzwoitey i służney usłudze wielu domowych obcych gości odwiedzać zwykło. W teyże Austeryi iest także na sa-

ſamym dole z otwartemi drzwiami na ulicę wolny ſzynk. — Prócz kwoty arędowney, ktòra za wymienioną wolność, oberże i ſzynk miaſtu płacona bydź ma, należy do tuteyſzego Katolickiago domu ſierot corocznie 300. Zł. Ryń,, a od każdego Balu do Kaſſy Kommercyalney po 1. Zł. Ryń. zapłacić.

2do. Dobrze urządzona w przyiemney wieyſkiey okolicy o $\frac{3}{4}$. godziny od Hermanſztatu położona papiernia, z Hollenderſkim ſiekaczem ſzmat: Ta papiernia ma 28. ſtęp, ieſt wſzelkiemi do dobrey papierni należącemi właſnościami i wygodnym murowanym mieſzkaniem opatrzona, tak dalece, iż człowiek rozumny, z rękodzieł i handlu korzyſtać umieiący, naywięcey gatunków papieru robić, i induſtrye ſwoie na robienie malowanego papieru, kart do grania i t. d. która do tych czas w Siedmiogrodzkim Xięſtwie nie ieſt ieſzcze wprowadzona, rościągnąć może. Potrzebne drzewo otrzyma arędator z laſu tuż przy papierni będącego za mierną cenę po 1. Ryń. 42 kr. za ſążeń Wiedeńſki. Do teyże papierni należy piękny ſad i ogród, po prawey ręce papierni ſianożęć 17. morgów

gów wynosząca, z którey 4. konie i 2. krowy bespiecznie wyżywić można, po lewey ręce zaś kawał gruntu na letnie pasze. Należy także do tego wolna propinacya w Jungenwald, czyli młodym lesie, z zabudowaniem do tego przeznaczonym o pół ćwierci godziny od papierni sytuowanym. Las ten na Wiosnę, w Lecie i w Jesieni iest nayprzyiemnieyszym spacyerem Hermansztackiey Publiczności i zależy szczególnie od dobrego urządzenia, przyzwoitey i słuszney usługi, przez co arędator liczne uczęszczanie gości, konsumpcyą a ztąd zysk znaczny ziednać sobie może.

A gdy niektóre wsi, które do Hermanstatu produkta swoie na sprzedaż przywożą przez ten las iechać muszą, za czym i w zimie szynk winny, gdy dobre wino w stawiane będzie, korzystowny bydź może.

3tio. Rayszula w Baszcie murowana cała nakryta, długości 19. szerokości 9. sążni wewnątrz. Takowa może służyć do Rayszuli, lub na Depozyt albo Magazyn.

4to. Koński młyn w murowaney wieży w mieście sporządzony na ieden kamień.

mień. *Nota*. Gdyby życzącym sobie arędowania 6letni czas arędy za krótki zdawał się, tedy za uproszeniem naywyższego zezwolenia do 15. lat przedłużony będzie, z tym ostrzeżeniem, że kwota arędowna ofiarować się maiąca z uszczerbkiem publiczności przyięta bydź nie może. Kontrakty na wyżey wymienione Realności można każdego czasu w Hermansztacie na Ratuszu widzieć i przeyzrzeć, dodaie się iednakże w przód, iż dla zabespieczenia Kassy mieyskiey względem kwoty arędowny przez Aukcye postanowiony, dostateczna Kaucya złożona, kwota zaś arędowna ćwiercioroczne. mi Ratami antycypatywe płacona bydź ma.

W Nrze 112. stała się omyłka w druku pod artykułem ze Lwowa: zamiast 90,000., powinno bydź 9,000.